

A pair of hands with light skin and manicured nails is gently holding a small, translucent green globe. The globe features a white map of the world with latitude and longitude lines. A single, vibrant green leaf is positioned behind the globe, partially obscured by the hands. The background is a soft, out-of-focus light brown surface.

BÖLÜM 4

KUTUPSALLIKTAN BİRLİĞE DOĞRU

KUTUPSALLIKTAN BİRLİĞE DOĞRU

Eğer durumunuzu kimse bilmezse ya da mümkün olduğunca az insan bilirse sizin için daha iyi olacak ise, durumunuz herkes tarafından öğrenildiği takdirde artık size çok başka bir gözle bakılacak ise, üzerinizde bir stigma vardır.

BÖLÜM 4

Bugünkü uygarlığımızın değerleri Yang unsurları "iyi" ve "uygun", Yin unsurları "kötü" ve "uygunsuz" sayma şeklinde düzenlenmiştir. Yang egemenliği kolektif bilinçdışına kazınmıştır. "Ağustos Böceği ile Karınca" masalı bunun iyi bir örneğidir. Ağustos böceğini "çekirge" olarak almış bir kaynaktan, çekirgenin kendi açıklamasını dinliyoruz:

"Çekirge tarzı yaşama karşı ileri sürülebilecek tek düşünce, kuşkulu bir gerçekten kaynaklanıyor: Şu anki şartlar altında çalışmayan ölür. Bu düşünceye yanıtım, benim ölümümün her halükârda kaçınılmaz olduğudur. Yazın tedbirsiz davrandığım için kışın ölmeliyim. Eğer yazın tedbirli olsaydım, tanım olarak Çekirge olmaya son verirdim. Yazın ya tedbirli olacağım ya da tedbirsiz, üçüncü bir seçenek yok: Yani ya öleceğim ya da Çekirge olmaya son vereceğim. Ama ne bir eksik ne bir fazlasıyla, tam bir Çekirge olduğum için ölmek ve Çekirge olmaya son vermek benim için tek ve aynı şeydir."¹

¹ Bernard SUITS, Çekirge (Oyun, Yaşam ve Ütopya), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1995, s.18.

Çekirge; karıncanın yaşam biçimini haklı çıkaran unsurların zorlu kışlar, kıtlık ve kıtlık bilinci olduğunu, bunların bir gün ortadan kalkması halinde karıncanın yaşam biçiminin anlamsızlaşacağını savunmaktadır. Felâketlere karşı tedbir almaya, hastalıkları tedavi etmeye, para kazanmaya, birşeyler biriktirmeye, birşeylere sahip olmaya, birileri tarafından “başarılı” sayılıp onaylanmaya gerek kalmayacak bir ütopyik düzende insanların ne yapacağını sorgulamaktadır. Bunun cevabı ise “oyun”dur. “Bu, varoluş idealeine bir tür anıştırmadır; tıpkı, ütopya dışı yaşamımızda oynadığımız oyunların gelecekte olacakları anımsatması gibi. Çünkü, bugün bile, yapacak hiçbirşeyimiz olmadığında, bize yapacak birşeyler sağlayan, oyunlardır. Biz oyunlara “oyalanma” deriz ve onları yaşamımızdaki boşlukları dolduran önemsiz şeyler gibi görürüz. Ama onlar çok daha önemlidir. Onlar geleceğin ipuçlarıdır. Ve belki de tek kurtuluşumuz, onların ciddi bir şekilde geliştirilmelerine bağlıdır.”²

Çekirge, “gördüğü hayali” anlatıyor:

“Bu, Ütopya’nın çöküşünün hayali, cennetin yitişinin hayaliydi; Ütopya’da zamanın geçişini gördüm; Gayretli’lerin ve Arayıcı’ların, yaşamları oyundan başka birşey değilse, bu yaşamlarının pek yaşamaya değmeyeceği sonucuna vardıklarını gördüm. Böyle motive olarak, insan yapısı evlerin bilgisayar yapımı evlerden daha değerli olduğuna ve çoktan çözülmüş bilimsel sorunların yeniden çözülmesi gerektiğine kendi kendilerini inandırmaya başladılar. Sonra başkalarını da bu görüşlerin doğruluğuna inandırmaya başladılar, hattâ bilgisayarları insanlığın düşmanı olarak gösterecek kadar ileriye gittiler. Sonunda onların kullanılmasını yasaklayan bir yasa çıkardılar. Sonra daha çok zaman geçti ve doğramacılık oyunuyla bilim oyunu insanlara oyun olarak değil de varlıklarını sürdürebilmeleri için yapılması gereken işler olarak görüldü. Böylece, insanın önde gelen üretici etkinlikleri, birer oyun olmasına karşın bunların oyun olmadıklarına inanıldı. Oyunlar yalnızca ciddi uğraşlarımız arasındaki açıklıklara kapatmak için yararlı oyalanmalar rolüne sürgün edildi. İnsanları gerçekten oyun oynadıklarına inandırmak olanaklı olsaydı, tüm yaşamlarının –bir sahne oyunundan ya da boş bir rüyadan başka- bir hiç olduğunu hissedeceklerdi.”³

² Bernard SUITS, *agy.*, s. 206

³ Bernard SUITS, *agy.*, s. 207-208.

Bu “hayal” insanlığın tarihini ve Yin’in gözden düşüş sürecini anlatmaktadır. İnsanlar frekansı düşürdükçe yaşamı zorlaştırmış ve karmaşıkleştirmişlerdir. İnsanın keyf almadan yaptığı şeylere ayırdığı zaman giderek artmıştır. Uyanık geçirilen saatlerin tümüne yakınının iş saatini oluşturması, gerçekten o kadar çalışılmasına ihtiyaç olduğundan değildir. Bu, insanların düşünecek zamanının ve enerjisinin kalmaması için, maksatlı şekilde oluşturulmuştur. Yaşam bir yük ve bir mücadele haline getirilmiştir. Bugün bırakın yetişkinleri, çocukların bile okul ödevleri eskisinden çok fazladır! Algılamadaki bir değişimle yaşam bu hale geldiyse, yine algılamadaki bir değişimle, böyle olmaktan çıkabilir demektir.

Yukarıda bahsedilen “ütopya” ortamının gerçekleşmesi, yani hiç kimsenin hiçbirşeyi yapmaya “mecbur” olmaması halinde yaşam nasıl bir görünüm alırdı? Buna verilecek cevap önemlidir. Çünkü herkes aşağı yukarı herşeyi mecburiyetten yapıyorsa, hepimiz esiriz demektir. Ve özgürlüğü zihnimizde canlandırmadan özgürleşemeyiz.

İki farklı insan düşünelim. Birincisi zorunluluklar ve sorumluluklar altında eziliyordur. Aşırı çalışmaktan hayatta neyden keyf alabileceğini dahi düşünemez durumdadır. Ancak kendisinden beklenen herşeyi dört dörtlük yapıyordur, içi rahattır, saygı görmektedir, toplumda “başarılı” bir kişi olarak kabul edilmektedir ve ekonomik olarak bağımsızdır. İkincisi ise, sade canının istediği şeyleri yapmakta, canının istemediği ve hoşuna gitmeyen şeyleri katien yapmamaktadır. Ancak içi çok rahat değildir. Toplum onu “sorumsuz” saymakta ve dışlamaktadır. Ayrıyeten, ekonomik olarak başkalarına bağımlıdır. Bu iki kişiden hangisi daha özgür sayılabilir?

İkinci kişinin özelliği, ütopyanın zaten gerçek olduğunu varsayarak davranmasıdır. Birinci kişinin özelliği ise, mevcut maddi şartları esas alarak hareket etmesi ve ütopyaı gerçekçi bulmamasıdır. Yani birinin yola çıkış noktası “olan” iken, diğerininki “olabilecek olan”dır.

Oyun, varlığını sürdürmek için yapmak zorunda olmadığınız, kimsenin sizi mecbur edemeyeceği, çıkar ve yarardan arınmış, zevk için ve gönüllü olarak yapılan bir eylemdir. Bir yaklaşıma göre, oyun gereksiz ve akıldışıdır. Boşa zaman harcamaktır. O halde oyun diye birşey niçin vardır?

Çocukların doğal haline bakarak, insanın doğallıkla bulunması gereken hal hakkında fikir edinebiliriz. Çocuk "yarım bir insan" veya "henüz bitmemiş bir proje" değildir. Yetişkin insana lazım olan herşeyi eksiksiz ve fazlasız barındıran örnektir.

"Baba, Göğün ve Yerin Rabbi! Bu gerçekleri bilge ve akıllı kişilerden gizleyip küçük çocuklara açtığın için sana şükrederim. Evet Baba, bunun böyle olması senin isteğindi."⁴

Küçük çocukların yetişkinlerce örnek alınması gereken özellikleri şunlardır:

1. Hiçbirşey ona zarar vermez.
2. Yumuşak ve zayıftır.
3. Tuttuğuna sımsıkı yapışır.
4. Yaşam enerjisiyle dopdoludur.
5. Sürekli haykırır ama sesi hiç kısılmaz.
6. Yaşamları tamamen uyum içindedir.⁵

Bunlara şunu da eklemek gerekir: Küçük çocuklarda "ben" kavramı yoktur. Bebek dünyaya kozmik bilinç ile gelir, birlik bilincine sahiptir, ancak derdini anlatabilecek durumda değildir ve henüz dünyaya adapte olamamıştır. Tekâmül üstatlarının binbir çaba ile ulaştığı ya da ulaşmaya çalıştığı bilince o zaten sahiptir. "Ben" diyeceğine "sen" der veya kendinden, sanki üçüncü bir kişiden bahsediyormuş gibi bahseder. Onun için bu zamirlerin arasında bir fark yoktur, çünkü herşey ve herkes birdir. Ha "ben" demişsiniz, ha "sen" demişsiniz... Ancak bebek büyüdükçe bu bilinci kaybeder. "Ben" demeyi öğrenir, Maya'ya dahil olur, kutupsallaşır. Bu süreç yaklaşık olarak yedi yaşında tamamlanır.

Johan Huizinga'ya göre oyun kendi akışına ve kendi anlamına sahip olan, kutsal bir eylemdir. Zaman ve mekân bakımından sınırlıdır, kasten sınırlanmıştır, kuralları vardır ve oyun aslında bir "düzen"dir. Bayramlarla, törenlerle, ibadet

ve ritüellerle oyun arasında sıkı bir ilişki vardır.⁶ Huizinga'nın "Homo Ludens" adlı eserinde geçen bütün "oyun" sözcüklerini "Yin" olarak okuduğunuzda, eser daha aydınlatıcı olmaktadır.

"Ciddi" hayatın dışında yer aldığı daima hissedilen, kurmaca bir faaliyet olan oyun, çok ciddi bulduğumuz herşeyin de aslında oyun olduğuna bizi uyandırabilecek ipuçlarını sağlamaktadır. Ne ilginçtir ki, "boş" saydığımız şeylerin "ciddi", "ciddi" saydığımız şeylerin ise "boş" olduğunun sık sık farkına varırız. Bu türlü uyanışlar, daha çok, bilinç düzeyinin değişmekte olduğu geçiş dönemlerine mahsustur. Şimdi olduğu gibi.

Küçük çocuklar gibi olmamız gerektiğini söyleyen Hz.İsa, oyunun içindeki ruhanî unsuru kasetmiş, oyunun aslında tekâmülün ta kendisi olduğunu ima etmiştir. O'nun öğretisinin Yin vurgulu bir öğreti olduğunu daha önce belirtmiştik. Ne var ki, O'nu anlayan pek fazla insan olmamıştır. Kurduğu Kilise O'nun ölümünden sonra başlangıçta yavaş yavaş, sonra gittikçe hızlanarak Yang'laşmış ve iktidarı ele geçirmiştir. Halbuki Hz. İsa iktidarı ele geçirmek bir yana, buna karşı bir tutum izlemiştir. Bir muhalif ve alternatif olmuştur. İsa'nın tarihteki en iyi takipçisinin Assisili Aziz Francesco olduğu söylenebilir. Zaten O'na "İkinci İsa" da denmiştir. O tam bir çocuk gibi olmuştur. Ağaçlara, çiçeklere, hayvanlara, suya, ateşe, toprağa, rüzgâra hitaben şarkılar söylemiştir. Ona "deli" denmiştir. Çünkü hedefi para, güç, statü ve şöhret değildi.

Oyun, hakikate işaret eden semboller içeren, sembolizmaya⁷ dayalı bir eylemdir. Uyandırıcı, uyarıcı bir rolü vardır. "Yin" için söylediğimiz herşey oyun için de geçerlidir. Çünkü bunlar aynı şeydir.

Yin aşırılığı ve Yang yetersizliğinden kaynaklanan epilepsi nöbeti de, "teatral" boyutuyla ibadet ve ritüelleri andırmaktadır. Bu nedenle "oyun" kapsamına sokulabilir. Kutsaldır, oyunsaldır, âyinseldir, öte âleme ulaştırıcıdır ve uyandırıcı, uyarıcı bir niteliği vardır. Çünkü o, canın yaşam planını hazırlarken kendine koymuş olduğu bir işaret, bir alarmdır. Alarm, siz onu kapatana kadar çalmaya

⁴ Incil, Yeni Yaşam Yayınları, İstanbul, 1991, s.26 (Matta İncili, 11, 25-26.)

⁵ Lao TSE, Tao Te Ching, Yol Yayınları, İstanbul, 1994, 55. Meselden özetlenmiştir.

⁶ Johan HUIZİNGA, Homo Ludens, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2006, passim.

⁷ Carl Gustave Jung'a göre, bir sözcük ya da resim, açık olan ve ilk bakışta anlaşılabilenden daha fazla anlam içerdiği zaman simgesel hale gelmektedir. O zaman, daha geniş ve bilinçdışı bir yön kazanmaktadır.

devam eder. Nöbetler de inisiyasyon tamamlanana kadar devam eder.

Epilepsi nöbeti nasıl bir oyundur? Hasta sanki ölüyormuş gibi bir görüntü vardır, ama ölmez. Bilgisayarı kapatır gibi yapmaktadır, ancak "kapat" değil, "yeniden başlat" komutu vermiştir. Bir ölüm ve diriliş gibi, yani bir inisiyasyon gibi görünmektedir. Ancak inisiyasyon değil, inisiyasyona yönelik, simgesel bir uyarıcıdır. Belki de çok özel ve kişisel bir tür "âyin"dir.

Huizinga, "Kutsal oyun alanı çocuğun, şairin ve ilkelin kendilerini evlerinde gibi hissettikleri alandır" demiştir.⁸ Saydığı insan kategorilerinin hepsi de Yin-baskındır.

Şiir de kutsal bir oyundur. "Şiiri anlayabilmek için, tıpkı sihirli bir elbise giyer gibi, çocuk ruhuna bürünmek ve çocuksu bilgeliğin yetişkininkinden üstün olduğunu kabul etmek gerekir."⁹

Gizlide olan, örtülü şeylerin Yin olduğunu yukarıda belirtmiştik. Şiirde de anlam örtülüdür. Asıl işlevi oyun ve tekâmül olan şiir, Yin'in fethedilememiş kalerlerinden biridir ve doğası gereği fethedilmesi mümkün değildir.

Şiirde noktalama işaretleri pek kullanılmaz. Onlar düzyazı (Yang) içindir. Buradan da anlıyoruz ki, Yang'ın tabi olduğu her kurala Yin'in de uymasının beklenmesi akılcı değildir. Yin'in o kuralların hepsine ihtiyacı yoktur ve kendi olabilmesi, kendini gerçekleştirebilmesi için uymaması da gerekir.

"Ritim ve armoni, hem müziğin hem de oyunun tamamen özdeş anlam taşıyan faktörleridir. Fakat söz, şiiri tamamen oyunsal olan alandan kısmen alarak, onu kavram ve yargı alanına dahil edebilecek durumdayken, müzik bütün olarak oyun alanında kalmaya devam etmektedir."¹⁰ Bu nedenledir ki, Yin-baskın insanlar için müziğin önemi ve değeri çok büyüktür. Plastik sanatlar, malzemeye ve mekâna bağımlı olmalarından dolayı, müzik ve dans kadar özgür değildir.¹¹

Sanat mekanikleşmiş, ticarileşmiş, bu yüzden biraz Yang'laşmıştır. Ancak özü

yine de Yin'dir. Sanat, oyun, ruhsallık, tekâmül ve Yin arasında çok sıkı ilişkiler vardır. Artık oyunlara çok fazla hile karışmış ve oyunbozan sayısı çok artmış olduğundan, neyin oyun olduğunu ve neyin olmadığını anlamak giderek zorlaşmıştır. Bu sayede insanların dünyanın tümüyle bir oyun alanı olduğuna uyanmaları kolaylaşmıştır.

Dr. Paul TORRANCE tarafından kaleme alınmış olan "Yaratıcı Düşünce Bildirgesi", Yin'in kullanma kılavuzu gibidir:

1. Herhangi bir şeyi "çok sevmek"ten korkmayın ve onu yoğun biçimde sürdürün.
2. Bilmeye, anlamaya, gurur duymaya, uygulamasını yapmaya, geliştirmeye, kullanmaya, işletmeye çalışınız ve bu en büyük gücünüzle övünmeye devam ediniz.
3. Üzerinizde oynanmaya çalışılan oyundan uzaklaşmaya çalışın ve kendinizi başkalarının beklentilerinden özgürleştirin.
4. Kendi oyununuzu oynayabilmek ve kendi ödülünüzden yararlanmak için kendinizi özgürleştirin.
5. Size yardım edecek usta bir öğretmen ya da çalıştırıcı bulunuz.
6. Gerekli gibi görünmek için boş yere değerli enerjinizi harcamayın.
7. Her şeyi yapmaya çalışmayınız. Sevdiğiniz ve iyi yapabildiğiniz işi yapınız.
8. Kişilerarası bağlılığın varlığını öğreniniz ve en büyük ve en yoğun sevginizi onlara veriniz."¹²

Torrance'ın oluşturduğu "yaratıcılığa ilişkin kişilik özellikleri" listesinde yer alan özelliklerin bazıları şunlardır: Düzensizliğe, karışıklığa tolerans ve ilgi, gizemli olana ilgi, dış dünyaya karşı çekingenlik, içe yönelimli olma, güç işlere el atma, cesaret, aşırı düzenlemeden rahatsız olma, görgü ve sağlık kurallarına uymama, alışılmamış uğraşlarla vakit geçirme, güzeli ve iyiyi alışılmamışın dışındada arama, mizah, yüksek özgüven, köktenci yaklaşım, garip alışkanlıklara sahip

8 HUIZİNGA, agy., s.47.

9 HUIZİNGA, agy., s.157.

10 HUIZİNGA, agy., s.202.

11 HUIZİNGA, agy., s.211.

12 Dr. Nuray SUNGUR, *Yaratıcı Düşünce, Özgür Yayın-Dağıtım, İstanbul, 1992, s. 16.*

olma, sezgi, değişken mizaç, dikkatlilik, riske girmeye istekli olma, hiçbirşeyi kendisine tanıttığı gibi kabul etmeme, güvenliğe az değer verme, belirsizliğe karşı yüksek tolerans, kendinin ve çevresinin farkında olma, kolay kıskırtılabilme ve kızdırılabilme, aşırı heyecan, özgünlük, spontanlık, serüvencilik, çok soru sorma.¹³

Bu özellikler güçlü bir Yin'in belirtisidir.

Epilepsi hastalarının tedavisinde, aşırı Yin'in giderilmesi ve başarı sağlanması durumunda hastanın yaratıcılık özelliklerinin kaybolduğu birçok kez görülmüştür. Bu durum, yaratıcılığın Yin bir özellik olmasından kaynaklanmaktadır.

YİN'E VURULAN DAMGA / STİGMA

Tekâmül seviyesi bizden çok daha ileri olan bazı uygarlıklardan alınan tebliğ bilgilerine göre, onların kadınları ile erkekleri arasında bizdeki kadar büyük bir fark bulunmamaktadır. Örneğin Agartalı kadının kas gücü, Agartalı erkeğinin %90'ı dolayındadır. Bizde ise en fazla yarısı kadardır. İnsanın gerçek yaratılışının bizim durumumuz olmadığı, Yin'in gözden düşüşü sonucunda kadının felç edildiği ve güçsüzleştirildiği buradan da anlaşılmaktadır. Kadın sadece kas gücünü yitirmekle kalmamış, yüksek topuklu ayakkabılar, zor taşınan dar giysiler ve aksesuarlarla hareket edemez ve bedenini gereği gibi kullanamaz hale getirilmiştir. Evet, Yin'de durgunluk ve Yang'da hareket vardır, ama bu kadının hareket edememesi anlamına gelmez. "Kadınlık Durumu"nu oluşturan bütün sakat unsurlar, yozlaşmadan ve evrensel ilkelerin yanlış algılanmasından kaynaklanmıştır.

Yukarıda Yin ve Yang kavramların yer aldığı tabloda bulunmayan ve nefret dolu bazı "kavramlar" (ya da kavrayış eksikliği) insanlar tarafından uydurularak şöyle bir tablo oluşturulmuştur:

Yin	Yang
Yanlış	Doğru
Kötü	İyi
Uğursuz	Uğurlu
Şeytanî	İlâhî
Günah	Kutsal
Bayağı	Asil

Doğada böyle birşey yoktur. Fakat tarih boyunca bütün toplumlarda bir sağ-sol sembolizmi olmuş, sağ kutsallıkla, sol ise günah ve lanetle ilişkilendirilmiştir. Dinlerde ve geleneklerde bol örnek vardır. Temiz ve kutsal şeyleri sağ elle, "pis işleri" sol elle yapmak gibi!

Eğer sağ ile solu keskin bir şekilde ayırt etmek doğal birşey olsaydı, küçük çocuklar bunu doğallıkla yapabildi. Ama küçük bir çocuk sağ eliyle sol elini ayırt edemez. Bunu ancak yedi yaşından sonra tam olarak öğrenebilir. Yetişkinler arasında dahi sağıyla solunu ayırt edemeyen birçok insan bulunmaktadır.

Sağ elimiz daha yetenekli olduğu için onu kullanmayı tercih ediyor değiliz. Sağ elimizi kullanmayı tercih ettiğimiz için bu elimiz daha yetenekli hale gelmiştir. Bu konu çocuklar üzerinde yapılan inceleme ve deneylerle net olarak tespit edilmiştir.¹⁴

İşte, kadının fiziksel gücünün azalması da böyle bir tercih sonucunda gerçekleşmiştir.

Küçük çocuk sağ eliyle sol elini niçin ayırt edemez? Çünkü insanda kutupsallık altı-yedi yaşlarında başlar. Daha erken yaşta çocuk denge halindedir, nefesini diyaframdan alır, hâlâ göksel enerjilerle beslenmektedir ve kutupsal düşünmekten uzaktır. "Yedi yaşından sonra zihninin iyi kötü, güzel çirkin düali-

¹³ Dr. Nuray SUNGUR, agy., s.34-38.

¹⁴ Chris McMANUS, Sağ El, Sol El, Güncel Yayıncılık, İstanbul, 2005, s.234-235.

tesine, ayrılık bilincine geçmesi ve bu konuda hiçbir eğitim ve rehberlik alması sebebi ile, kutupsal çalışan zihnin üst solunumla direkt ilişkisi yüzünden diyaframdan tamamen kopar. Sadece diyaframınızı kullanmaya başlamanız bile doğru nefes almanızı ve yeterli oksijeni bedeninize taşımanızı sağlar. Diyafram kullanılmaya başlandığında diyaframın zihindeki karşılığı olan parasempatik sistem devreye girer. Üst solunumun karşılığı olan kutupsallık, diyafram solunumunun karşılığı olan birlik anlayışıyla yer değiştirerek farkındalık oluşturmaya, başka bir ifade ile uyanmaya/aydınlanmaya yol açar.”¹⁵

Hem insanlarda, hem de hayvanlarda solaklık konusu incelenmiş, insanda solaklık oranı genel nüfusun %4-11’i dolayında bulunmuştur. Kabaca %10 diyebiliriz. Çünkü bu oranın düşük olduğu ülkeler, solakların var olmaktan daha fazla çekindiği ve ortaya çıkmadığı ülkelerdir. Kedilerde ve gorillerde solaklık oranı %50 olarak saptanmıştır. Şempanzeler doğal ortamlarında iken %50 oranında sağ elini kullanmayı tercih ederken, laboratuvar ortamında, daha incelikli işler verildiğinde bu oran %60’a yükselmektedir. İdeal dengenin %60 Yang, %40 Yin olduğunu hatırlayınız. Farelerde de sağ ellilik %55-60 arasında görülmüştür. Ama hiçbir canlıda insandaki gibi %90 değildir. Bundan da anlayabiliriz ki, bu, insanın bilinçli tercihinin sonucudur.¹⁶

“soylu kişinin günlük yaşamında

şerefli dir sol yanı

oysa savaş sanatında şerefli yan sağdadır”¹⁷

Sağ baskın olanı, sol ise alternatifi temsil eder. (Siyasette de öyle değil midir?) Alternatifi görmek ve duymak istemeyenler, solu, yani Yin’i damgalayarak aşağılar. Bu yüzden, solaklar, eşcinseller, cadılar, fahişeler, özür lülüler, akıl hastaları, cüzamlılar, siyahlar gibi değişik ayrımcı kategoriler türemiştir. Kadına “kadın” demek bile ayıp sayılıp “bayan” denmiştir. Epilepsi hastasının üzerinde de aynı şiddette bir damga bulunmaktadır. Yalçın Küçük’ün kitapları, bunun nereye kadar varabileceğini gösteren, çarpıcı bir örnektir. “Sarı” ifadesinin “solak”tan

daha ciddi bir damga olduğunu kabul etmek gerekir.¹⁸ Bu damgaların hepsi Yin’i hedefler. Çünkü Yin, gözden düşüşünden bu yana “Günah Keçisi” işlevini yerine getirmektedir.

“açık YOL karanlık görünür

ileri YOL geri görünür

doğru YOL eğri görünür

en yüce ERDEM alçak görünür

en temiz insan kirli görünür

en engin ERDEM dar görünür

en cesur ERDEM kaçak görünür

en doğru öz döne k görünür”¹⁹

Diğer bir mesel:

“en büyük yetkinlik eksik görünür

ve sonsuz olur etkisi

en büyük dolgunluk yarım görünür

ve tükenmez olur etkisi

en büyük doğruluk eğri görünür

en büyük yetenek aciz görünür

en büyük belagat dilsiz görünür”²⁰

İncil’de Hz.İsa’nın söyledikleri arasında da bunlara benzeyen birçok söz bulunmaktadır.

“Aranızda büyük olmak isteyen, diğerlerinin hizmetkârı olsun. Aranızda bi-

¹⁵ Mustafa KARTAL, *Nefes Teknikleri, Sistem Yayıncılık, İstanbul, 2007, s. 194.*

¹⁶ Chris McMANUS, *agy, s.303-305.*

¹⁷ Lao Tse, *agy, 31. Mesel, s. 49.*

¹⁸ Chi-Wan LAI, MD, “Epilepsy Research Priorities in Asia: Psycho-social and Cultural Issues”, *Neurology Asia 2007; 12 (Supplement 1), s. 18-20.*

¹⁹ Lao Tse, *agy., 41. Mesel, s. 56.*

²⁰ Lao Tse, *agy., 45. Mesel, s.58*

rinci olmak isteyen, diğerlerinin kulu olsun. Nitekim İnsanoğlu, hizmet edilme-ye değil, hizmet etmeye ve canını birçokları uğruna fidiye olarak vermeye geldi.” (Matta, 20, 26-28.)

“Kendini yücelten alçaltılacak, kendini alçaltan yüceltilecektir.” (Matta 23, 12.)

“Birincilerin birçoğu sonuncu, sonuncuların birçoğu da birinci olacak.” (Markos 10, 31.)

“Ey yoksul olanlar, ne mutlu size,

Tanrı’nın egemenliği sizindir!

Şimdi açlık çekenler, ne mutlu size,

siz doyurulacaksınız!

Şimdi ağlayanlar, ne mutlu size,

siz güleceksiniz!

İnsanoğlu’na olan bağlılığınızdan ötürü

insanlar sizden nefret ettikleri,

sizi toplum dışı edip aşağıladıkları

ve adınızı kötüleyip sizi reddettikleri zaman

size ne mutlu!

O gün sevinin, coşkuyla zıplayın!

Çünkü gökteki ödülünüz büyüktür.

Nitekim onların ataları da

peygamberlere böyle davrandılar.

Ama vay halinize, ey zenginler,

tesellinizi almış bulunuyorsunuz!

Şimdi karnı tok olan sizler, vay halinize,

açlık çekeceksiniz!

Ey şimdi gülenler, vay halinize,

yas tutup ağlayacaksınız!

Tüm insanlar sizin için iyi sözler söyledikleri zaman,

vay halinize!

Çünkü onların ataları da

sahte peygamberlere böyle davrandılar.”²¹

Amiyane tabirle, “ne kadar çok batmışsanız, o kadar çok çıkarsınız/yükselirsiniz.” Bu nedenle, batmış olmak sizi kaygılandırmaz.

James G. Frazer, Altın Dal adlı eserinde bazı toplumların günah keçisi törenlerini anlatır. Bu işlevi birçok zaman hayvanlar yerine getirir. “Günah keçisi kutsal bir insan da olabiliyor. Örneğin, Hindistanlı Gond’lar Kasım ayında, ürünlerin koruyucusu Ghansyam Deo’ya taparlar; şenlikte tanrının kendisinin, tapınanlardan birinin başına indiği söylenir: adam birden bir nöbete tutulur, bir süre sendeledikten sonra cangıla doğru koşar, orada kendi başına bırakılırsa çıldırıp öleceğine inanılır. Bunun için de geri getirilir, fakat bir iki gün kendine gelemmez. Buradaki düşünce, bir adamın, köyün geriye kalan kısmının günahları için bir günah keçisi olarak seçilmesidir.”²²

Bu durumda bu insan hem kutsal, hem de murdar olmaktadır. Aynı epilepsi hastalarına karşı kolektif bilinçaltında hissedildiği gibi. Ne kadar saçma görünsün, hiçbir duygu ve düşünce boşuna değildir. “Batıl” denen inançların hepsinin, şu an bilinmese de, akla yakın ve bilgece bir nedeni vardır. Hz.İsa da -eğer çarmıha gerildiyse- günah keçisi rolünü üstlenmiştir. O aynı zamanda, bu roldeki, yani toplumdan dışlanan insanlara güç ve cesaret vermeye çalışmış, onları desteklemiştir. Onları desteklediği için de ağır şekilde eleştirilmiş ve hakarete uğramıştır.

Günah keçiliği mekanizmasında herşey “farklılaştırıcı” ve “farksızlaştırıcı”

²¹ Luka İncili, 6, 20-26.

²² James G. FRAZER, Altın Dal-II. Cilt, Payel Yayınları, İstanbul, 1992, s.187-188.

kavramlarının çevresinde döner. Uygarlığımız, farkların devam etmesini isteyen bir uygarlıktır. Suç ise farksızlaştırıcı bir faaliyettir. Kriz de farksızlaştırıcıdır. Günah keçisi mekanizmasının varoluş sebebi krizdir. Toplumlar krizden kurtulmak için, gerçekte bir ilgisi olmasa da, farksızlaştırıcılık ortak özelliğinden dolayı, onu bir “suça” ve “suçluya” bağlarlar. “Krizin farksızlaştırıcılığını kurbanlara yüklemek için, farksızlaştırıcı suç işlemekle itham edilirler. Ama aslında bu kurbanları kırıma hedef kılan şey, onlardaki kurbanlık işaretleridir..... İlk bakışta, kurbanlık işaretleri tümüyle farklılaştırıcıdır. Ama kültürel işaretler de böyledir. Dolayısıyla burada farklılaşmanın iki tarzı, iki tür farklılık olması gerekir.”²³

“Kurbanın seçilmesini belirleyen işaretler, sistemin bağrındaki farklılıklardan değil, sistemin dışındaki farklılıklardan kaynaklanır; sistemin kendi farklılığından farklılaşma potansiyelidir bu, başka deyişle, hiç farklılaşmamak, bir sistem olarak var olmaya son vermek. Fiziksel sakatlıklarda bu durum daha iyi görülür. İnsan vücudu, anatomik farklılıklar sistemidir. Eğer sakatlık, kaza sonucu bile olsa huzursuzluk uyandırıyorsa, istikrarsızlaştırıcı bir dinamizm izlenimi yaratmasındandır. Sistemin ta kendisini tehdit eder gözükmektedir. Sınırlandırılmaya çalışılır ama yapılamaz; kendisini çevreleyen farklılıkları altüst eder. Bunun sonucunda *canavarca* bir nitelik edinen bu farklılıklar da biraraya toplanır; sonuçta sistemi yok edebilecek ölçüde sıkışır ve birbirine karışırlar. Sistem dışı farklılık korkutucudur, çünkü sistemin hakikatini, göreliliğini, kırılganlığını, ölümlülüğünü açığa çıkarır.

Çeşitli kurban türleri, farksızlaştırıcı suçlara yatkın gözüktür. Dinsel, etnik, ulusal azınlıklara asla kendine özgü farklılıklarından dolayı itiraz edilmez; tersine, beklendiği kadar farklılaşmadıkları için, sonuçta da hiç farklılaşmadıkları için suçlanırlar. Yabancılar “gerçek” farklılıklara saygı gösteremiyordur; duruma göre, ya ahlâsızdırlar, ya da zevksiz; farklılığı farklılık olarak kavramakta güçlük çekmektedirler. *Barbaros* başka bir dil konuşan değil, gerçekten anlamlı tek ayrımı –Yunan dilinin ayrımlarını- birbirine karıştırandır. Kabilelere, uluslara vs özgü önyargı dağarcığı, farklılığa duyulan kini değil, farklılıktan yoksun kalmaya duyulan kini ifade eder daima. Ötekinde görülen şey öteki *nomos* değil, anormalidir, öteki norm değil, anormalliktir; sakat, şekilsizleşmiş olur; yabancı da

vatansız haline gelir.”²⁴ Yani ötekini ikinci bir “nomos” olarak görmekten ölesiye korkulmaktadır. Çünkü alternatif doğrular sizin doğrunuzun mutlak doğru olmadığını ve hatta bazen de oldukça yanlış olduğunu kanıtlar.

“Günah keçisi terimi, aynı anda hem kurbanların masumiyetine, hem onlara karşı gerçekleşen kolektif kutuplaşmaya, hem de bu kutuplaşmanın kolektif ereğine işaret eder.”²⁵

“Kutuplaşma, kutuplaşanları öylesine kısıtlar ki, kurbanların kendilerini aklamaları olanaksızdır.”²⁶

Girard, günah keçisi mekanizmasının nelere kadir olduğunu şöyle özetliyor: “Gerçekte edilgin olan kurban, bu etki nedeniyle, harekete geçtiği halde kendini edilgin hisseden bir grup karşısında hareketli ve herşeye kadir tek neden olur. İnsan grupları, nesnel nedenlerle ya da kendilerine bağlı gerekçelerle grup olarak hasta olabiliyorsa eğer, grup içi ilişkiler bozulabiliyor ve ardından da hep birlikte lanetledikleri kurban sayesinde yeniden kurulabiliyorsa, grupların da bu toplumsal hastalıkları, iyileşmeyi kolaylaştıran yanıltıcı inanca, günah keçilerinin herşeye kadir olduğu inancına uygun biçimde anımsayacakları âşikârdır. Hastalandırıcının ortaklaşa lanetlenmesi, sonuç olarak, bu aynı hastalığı iyileştirenin ortaklaşa yüceltilmesine bırakır yerini.”²⁷

Bu anlatılanın, şamanın topluluk içindeki rolünden bir farkı yoktur. Herkesin kendi kendinin şamanı olması gerekirken, birisi sorumluluk üstlenerek grup adına risk alıp “pis işlere” bulaşır, cehennemlere iner, kötü ruhlarla muhatap olur. O zaman şaman da, günah keçisi gibi “ortak sorumlu”, kutsal ve murdar olur. Epilepsi hastası için de aynı şeyler geçerlidir, çünkü biri ötekinin devamıdır.

Günah keçisi grupla özdeşleşmiştir. Topluluğun suçları onun suçları olarak görünür. Topluluk onu cezalandırırken aslında kendi kendini cezalandırır. Tıpkı büyücülerin bir kişiyi temsilen bezden bir bebek yapıp üzerine iğne batırması gibi...

24 René GIRARD, *agy*, s.29-30.

25 René GIRARD, *agy*, s.55-56.

26 René GIRARD, *agy*, s.56.

27 René GIRARD, *agy*, s.61-62.

23 René GIRARD, *Günah Keçisi, Kanat Kitap, İstanbul, 2005, s.29.*

Yin'in günah keçiliği rolü, İncil'de geçen şu sözlerde en iyi şekilde açıklanır:

"Benden sebepsiz yere nefret ettiler."

"O suçlularla bir sayıldı."

"Öyle bir saat geliyor ki, sizi öldüren herkes Tanrı'ya hizmet ettiğini sanacak."

Fazla bilinmeyen bir husus da, Şeytan'ın işlevinin de günah keçiliği olmasıdır. İnsan dördüncü boyuttan üçüncü boyuta düşerken (cennetten kovuluş), onun bütün gölge ve kötülük projeksiyonlarını taşıma görevini Şeytan²⁸ üstlenmiştir. Her kötülüğü ondan biliriz. Ancak yavaş yavaş yeniden yükselmekte olduğumuz dördüncü boyutta, gölgelerimizi ona yansıtmamıza ve kötülüğün sorumluluğunu ona yüklememize izin verilmeyecektir.²⁹ Bu nedenle gölgelerimizle yüzleşmek, iyi ve kötü herşeyimizin sorumluluğunu üstlenmeyi öğrenmek zorundayız.

Tüm dünyayı ilgilendiren birşey olan depremi başının içinde yaşayan³⁰ epilepsi hastası, kendisiyle ilgisi bulunmayan dengesizliklerin de günah keçiliğini yapmaktadır. Epilepsi ile deprem arasındaki bazı benzerlikler aşağıda belirtilmektedir.

²⁸ Şeytan tek bir varlık değil, bir ruhsal plandır.

²⁹ Kiara WINDRIDER, *Sonsuzluğa Açılan Kapı, Akaşa Yayınları, İstanbul, 2003, s.87.*

³⁰ İrem YALUĞ, Ali Evren TUFAN, Hüseyin KUTLU, Murat ALEMDAR, "Temporal Lobe Epilepsy and Psychosis: A Case Report", *New Symposium Journal, Cilt 45, sayı 1, s.41.*

Deprem	Epilepsi
Belli bölgelerde biriken şekil değiştirme enerjisinin kayaçların kırılma dayanımını aşması sonucu ortaya çıkan ani kırılma ya da yırtılma hareketi (fay oluşumu) sonucunda oluşur. ¹	"Nöbet eşiği" kavramı vardır. Bu eşik her insanda bulunmakla birlikte, epilepsili insanlarda daha düşüktür ve aşılmıştır. Her nöbet yeni bir eşik aşımıdır.
Şekil değiştirme	Kişisel transformasyon/tekâmül
Sürekli ısınan yer içinde oluşan gerilmeler, depremin bir sebebi olarak kabul edilmektedir. ²	Epilepsi hastası için başını serin tutmak zaruridir. Güneş ve sıcak (sıcak su da dahil) hiç tavsiye edilmez. Sıcak, nöbeti tetikleyici etki yapar.
Yerkabuğu	Fizik beden
Yerin derin katmanları	Süptil bedenler (Dünyanın çekirdeğine yaklaştıkça frekansın yükseldiği varsayımıyla.)

Tektonik depremler; tektonik kuvvetlerin meydana getirdiği gerilmelerin etkisiyle kabukta meydana gelen kırıkların (fay) başlangıç noktalarından boşalıp dalgalar halinde yayılmaya başlayan şekil değiştirme enerjisinin kabukta meydana getirdiği titreşimlerdir. ³	Fizik bedende kasılmalar meydana getiriyor. Nöbetin tonik ve klonik evrelerini düşündürüyor.
"Tektonik depremleri oluşturan kırıklar ise genç ya da aktif fay adı verilen kırıklardır. Geçmiş jeolojik zamanlar içinde oluşmuş ve fakat daha sonra tamamıyla aktivitesini kaybetmiş faylar genelde depremlere neden olmazlar. Ancak çok şiddetli depremler sırasında bazı pasif (ölü) fayların da harekete geçtiği ve yeni depremlere neden olduğu görülmüştür." ⁴	Epilepsi bitmiş ise çoğu zaman tekrar başlamaz. Ancak bir travma yaşanır, on yıl aradan sonra insan tekrar nöbet geçirmeye başlayabilir.
Fay / Faylanma	Kişinin nöbet geçirmeye eğilimli (epilepsili) olduğunu, fiziksel beden ile süptil bedenler arasındaki bağın gevşek olduğunu ifade eder.
"Derinliği çok fazla olan fayların harekete geçerek depremlere neden olması oldukça zordur. Buna karşılık 10-15 km'lik derinliğe sahip faylar çok daha kolay bir şekilde harekete geçerek şiddetli depremlere neden olabilmektedirler." ⁵	Derinlik derecesi, gizli bedenin frekans yüksekliği derecesine paralel düşünüldüğünde, denebilir ki, en yüksek frekanslı katmanlar (zihinsel beden gibi) doğrudan epilepsinin kaynağı olmamaktadırlar. Nadiren nedensel boyut, sıklıkla astral boyut ve en sık olarak da eterik boyut bu hastalığa kaynaklık eder.
"Guttenberg ve Rihter, 1904 ile 1946 yılları arasında oluşan depremlerden %85'inin sığ, %12'sinin orta, %3'ünün de derin odaklı depremler olduklarını belirlemişlerdir." ⁶	Sığ için eterik boyut, orta için astral boyut, derin için de nedensel boyut dersek, oranları yaklaşık olarak denk gelir.
"Faylanma meydana gelmeden önce, daha sonra kırığın meydana geleceği hattın her iki yanında gelişmekte olan elastik deformasyon 7 nedeni ile kayaç kütlesi içinde elastik deformasyon enerjisi adı verilen bir enerji birikmektedir." ⁸	Bir transformasyon süreci yaşanmaktadır, transformasyon için yeterince neden birikmiştir, enerji yükselmiştir, ancak kişi henüz "yola girmemiştir".

Depremin bir odak noktası vardır: Üst merkez.	Epilepsinin de beyinde (genellikle) bir odağı vardır.
Odak noktasından başlayan deprem dalgaları her yönde ilerleyip yayılır.	Nöbetin jeneralize olmasına karşılık gelmektedir.
"Fay düzlemi üzerinde, kırılma anında meydana gelen malzemeden oluşan ve köşeli çakıllar içeren bir çakıltaşı olan milonit veya fay breşi ile fay kiline rastlanır." ⁹	"Fay kili" kalsiyumu çağrıştırmaktadır. Sinir hücrelerinde "kalsiyum kanalları" vardır. Epilepsiden muzdarip sinir hücrelerinde kalsiyum kanalları düzenini kaybetmiş ve bir değişime uğramıştır. Aşırı bir kalsiyum akımı gerçekleşmekte, bu da nöbetlere neden olmaktadır. Sinir hücrelerindeki kalsiyum akımı kontrol altına alınabilirse / kanallar bloke edilebilirse nöbetler kesilmektedir. ¹⁰ Son dönemde bulunmuş olan epileptojenik nöropeptit CRF (Corticotropin Releasing Factor), "epilepsi hormonu" sayılabilir. ¹¹ Parietal ve temporal bölgelerden kaynaklanan epileptojenik salgı, psşik nöbetleri meydana getirebilir. ¹²
"Depremlerin teknik ve hesaplama yöntemleri aletlerle elde edilmiş sonuçlara dayanır. Bununla birlikte bu aletlerin sebepleri değil sonuçları gösterdiği bellidir." ¹³	Aynı şekilde, EEG'nin de sebepleri değil, sonuçları gösteren bir araç olduğunu kabul etmek gerekir.
Depremin merkezi olan, yerin içindeki nokta (Hiposantr) asıl odak noktasıdır. Onun hizasına gelen yeryüzü noktası ise Üst Merkez'dir. (Episantr)	Üst Merkez, epileptik odak olan beyin lobudur. Ancak asıl merkez süptil bedenlerden birindedir. (Yerin içi.)
"Gerçekten mantodaki bu akımların ritmi nedir? Hızlarının muntazam olduğu kesin değildir ve pulsaların izafi olarak –nispeten- süreksiz gelişleri düşünülebilir ki bu düşünce tarzı deformasyonların kronolojik analizinde görülen pikleri açıklar." ¹⁴	Karakteristik epilepsi EEG'sini andırmıyor mu? Yavaş ve keskin yavaş dalga, diken dalga, vb...

"Çoğu sismik odaklar (yaklaşık %90) yerin 50-80 km derinliğinde bulunur ve normal olarak nitelendirilirler. Bu odaklar yıkıcı titreşimler başlatır ve toplam sismik enerjinin yaklaşık %75'ini açığa çıkarırlar. ¹⁵	Bir deşarjı anlatıyor. Epilepside de bir "sismik enerji" bulunmaktadır.
"Uyarılma" ve "engellenme" terimleri kullanılmaktadır. Yayılan deprem dalgaları uyarılma anlamı taşır. Hacimdeki artışın engellenmesi halinde bu dalgalar büyük bir kaldırma kuvvetine dönüşür. ¹⁶	Epilepsi, Uyarıcı Postsinaptik Potansiyel (Excitatory Postsynaptic Potentials-EPSPs) ile Engelleyici Postsinaptik Potansiyel (Inhibitory Postsinaptik Potansiyel-IPSP) arasındaki dengesizliği yansıtan bir hastalıktır. ¹⁷ Tezahürün veya normal deşarjların engellenmesi halinde yüksek düzeyde yaşam enerjisi birikir ve nöbetlerle boşalır.
"Günümüzde hızla gelişen nükleer teknolojiler sonucu çeşitli amaçlarla yeraltında büyük ölçekli patlamalar şeklinde deneyler yapılmakta, bu patlamalar nedeniyle oluşan deprem etkisi de bazen yüzlerce kilometrelik bir alanda hissedilebilmektedir. Gerçi bu tür işlemler denetim altında ve bilinçli yapıldıklarından hasar yapmaları bugüne dek önlenebilmiştir. Ancak bunun her zaman böyle sürüp gideceğini de kimse garanti edemez. Belki de zaman içinde çok daha güçlü patlamalar gerçekleştirilerek, bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde insanlar bunun sonucunu deprem etkisi olarak yaşamak durumunda kalacaklardır." ¹⁸	Yapay depremin karşılığı, elektrokonvülsif terapidir. (EKT-ECT) Çeşitli zihinsel hastalıklarda etkili olan bir tedavi yöntemi olduğundan, sıklıkla başvurulmaktadır. Bu yöntemde elektrik uyarısıyla –epileptik olmayan bir kişide- yapay olarak epilepsi nöbeti yaratılmaktadır. Bir tedavi yöntemi olarak kullanılabilirliğine göre, anlaşılıyor ki, epilepsi nöbetinin şifalandırıcı ve dengeleyici özellikleri de vardır. Bu konu daha sonra tekrar ele alınacaktır.
Dünyada deprem kuşakları, yani sismik bölgeler bulunmaktadır. Her yer depreme aynı ölçüde müsait değildir.	Beyinde de her yer epilepsi odağı olmaya aynı ölçüde müsait değildir. Beynin de "sismik bölgeleri" bulunmaktadır. (Daha sonra ele alınacaktır.)
Deprem günümüz teknolojisi ile önceden tahmin edilememektedir. Ani, beklenmedik ve kontrol edilemeyen bir gelişmedir. (Ancak hayvanlar ve duyu dışı algıya açık insanlar bunu önceden hissedebilir.)	Epilepsi nöbeti birkaç saniye veya bir iki saat öncesinde hissedilebilse de, günümüzün bilinç seviyesinde daha erken hissedilememektedir. (Aura katmanlarını algılayabilenler, nöbetin geleceğini çok daha önceden görebilir.) Deprem gibi o da ani, beklenmedik ve kontrol edilemeyen bir gelişmedir.

Depremler rastgele bir şekilde gerçekleşmez. "Depremsellik oluş düzenleri" vardır. ¹⁹	Nöbetin de oluş düzeni vardır. Farkında olmasak da yaşamdaki herşey bir ritme tabidir.
"Genellikle sağlam, som kaya tabakaları depremi aynen iletirken yumuşak, gevşek, iyi tutturulmamış ve ıslak zeminler deprem şiddetini iki üç derece arttırılabilmekte, bu durum son derecede karmaşık özel problemlerin de ortaya çıkmasına neden olmaktadır." ²⁰	Kaya tabakaları Yang yerleri, yumuşak, gevşek ve ıslak zeminler ise Yin'i düşündürmektedir. Fazla Yin nöbetin şiddetini arttırıyor veya insanı buna karşı daha hassas kılıyor diyebiliriz.
Deprem paniğe neden olur. (Ama toprakta değil, insanlarda.)	Nöbet de, hastada değil, ama çevresindeki insanlarda paniğe neden olur.
Deprem sırasında elektrikler kesilir.	Nöbet sırasında solunum durur.
Birkaç saniye veya 1-2 dakika kadar kısa süreli bir olaydır.	Birkaç saniye veya 1-2 dakika kadar kısa süreli bir olaydır.
Ciddi bir sarsıntıdır.	Ciddi bir sarsıntıdır.
Sismogramda net bir şekilde görünür.	EEG'de net bir şekilde görünür.

1³¹, 2³², 3³³, 4³⁴, 5³⁵, 6³⁶, 7³⁷, 8³⁸, 9³⁹, 10⁴⁰

11⁴¹, 12⁴², 13⁴³, 14⁴⁴, 15⁴⁵, 16⁴⁶, 17⁴⁷, 18⁴⁸, 19⁴⁹, 20⁵⁰

Persinger, jeomanyetik faaliyetler ile epilepsi nöbetleri ve paranormal deneyimler (özellikle temporal lob deneyimleri) arasında ilişki bulguladıklarını da ifade etmiştir. Jeomanyetik faaliyet arttığı zaman epilepsi nöbetleri de artmaktadır.⁵¹ “Yerin manyetik alanındaki değişimlerin epilepsi hastalarında görülen ani, açıklanamayan gece ölümü ile ilişkili olduğunu destekleyen kanıtlar vardır.”⁵²

-
- 31 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, Depremler, Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd.Şti., İstanbul, 1999, s. 2.
- 32 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 3.
- 33 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 4.
- 34 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., 4-5.
- 35 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 5.
- 36 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 7.
- 37 Şekil değiştirme.
- 38 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 5.
- 39 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 22.
- 40 Ulrich ALTRUP ve Ulrich SPECHT, Informationstafeln-Epilepsie, Novartis Pharma Verlag, Nürnberg-Almanya, 1997, s. 39.
- 41 Michael A. PERSINGER, The Neuropsychiatry of Paranormal Experiences, Journal Neuropsychiatry Clin Neurosci 13: 515-524, November 2001.
- 42 Dr. Michael B. SABOM, Ölüm Anıları-Tıbbî Bir Araştırma, Ruh ve Madde Yayınları, İstanbul, 1992, s. 211.
- 43 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 25.
- 44 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 34.
- 45 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 34.
- 46 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 39.
- 47 Anthony HOPKINS, Simon SHORVON ve Gregory CASCINO, Epilepsy, Chapman&Hall Medical, Londra-İngiltere, 1995, s. 38.
- 48 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 41.
- 49 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 119.
- 50 Prof.Dr. Süleyman PAMPAL, agy., s. 123-124.
- 51 Michael A. PERSINGER, agm
- 52 Dr.Sultan TARLACI, Kuantum Beyin, 2009, özel basım, s.280.

Persinger ve arkadaşları, beynin sağ yarıküresinin, özellikle de sağ temporal lobun ve hipokampüsün, jeomanyetik faaliyetlere karşı çok hassas olduğunu saptamışlardır.⁵³ Ayrıca geceyarısı ile 04.00 arasında, melatonin hormonu zirvede iken, beyindeki jeomanyetik aktivite fazlasıyla yükselmektedir. Bu saatlerde uyanık kalmak, duyarlı kişiler açısından, nöbete davetiye çıkarmak demektir.⁵⁴

Kur'an-ı Kerim'de yer alan Zilzâl Suresinde, depremin insanların yapıp ettiklerini yansıttığı söylenmektedir: "Yerküre, o sarsıntısıyla sarsıldığı zaman, ve toprak, ağırlıklarını çıkardığı zaman, ve insan "Ne oluyor buna?" dediği zaman, işte o gün yerküre, tüm haberlerini söyler/anlatır. Çünkü Rabbin ona vahyetmiştir. O gün insanlar, yapıp ettikleri kendilerine gösterilsin diye kümeler halinde ortaya fırlayacaklardır. Artık kim bir zerre miktarı hayır üretmişse onu görür. Ve kim bir zerre miktarı şer üretmişse onu görür."⁵⁵ Nöbet sırasında hissedilen ve deneyimlenen şeyler de hastanın bilinç seviyesini, bulunduğu frekansı, karmik durumunu yansıtır. İnsan bu hastalığı bir kâbus şeklinde de yaşayabilir, bir doruk deneyim şeklinde de.

Damga veya stigma nereden anlaşılır? Eğer durumunuzu kimse bilmezse ya da mümkün olduğunca az insan bilirse sizin için daha iyi olacak ise, durumunuz herkes tarafından öğrenildiği takdirde artık size çok başka bir gözle bakılacak ise, üzerinizde bir stigma vardır. Bir yönünüzden "doğallıkla" utanç duyuyorsanız, stigma vardır. Kadınlar reglden dolayı utanırlar. Epilepsililer de nöbetten ve etraftakilere yaşattıkları telaş ve panikten dolayı utanırlar.⁵⁶ Nöbet geçirdikten sonra etraftaki insanlardan özür dileyen o kadar çok hasta vardır ki...

Tabu'nun anlamı, "tehlikeli kutsal güçleri olduğu için yasak olan"dır.⁵⁷ Cinsellik de tabu olmuştur ve aynı şekilde, o da Yin'i ifade eden, kutsal, güçlü, murdar, yasak, tehlikeli bir faaliyet olarak görülmüştür. Cinsellik de aydınlanma

amacıyla kullanılabilen bir yoldur. Ancak bu yolla aydınlanabilecek ve cinselliği bu amaçla kullanabilecek bilinç seviyesinde fazla insan bulunmamaktadır.

Stigma sizi "çok anormal ve acayip bir yaratık" gibi gösterir. İnsanın kendi gibi olmasını ve potansiyelini ortaya çıkarmasını engeller.⁵⁸ Bununla baş etmek zordur. Yin'in üzerinde böyle bir damga olduğundan, kendini lanetlenmiş veya suçlu gibi hissetmek⁵⁹, Yin-baskın insanlarda sıklıkla görülür.

Sefer Yetzirah'ın üçüncü bölümünün başında üç ana harfin özellikleri anlatılır: "Bütün diğer ses ve harflerin temeli Üç Ana'dan; Alef, Mem ve Şin'den kaynaklanır. Bu üçlü dengiyi simgeler. Biri suçluyu, diğeri arınmış, üçüncüsü olan Alef ise hava gibi aralarında duran dengenin dilidir."⁶⁰ Yang'ın simgesi Shin "arınmış ve saf olan" iken, Yin'in simgesi Mem, "suçlu olan"dır. Yin-baskın insanların niçin suçluluk duygusu yaşadıkları bu şekilde açıklanmış olmaktadır. Onlar "suçlu" değildir, sadece "suçlu" rolünü kabullenmiş ve rolleriyle duygusal etkileşime giren aktörler gibi olmuşlardır. Ne Yin-baskın insanların suçlu olduğu ileri sürülebilir, ne de Yang-baskın insanların arınmış ve saf olduğu. Tersine de sıklıkla rastlanabilmektedir.

Dostoyevski'nin epilepsisinde auralardan birinin sözle anlatılamaz bir suçluluk duygusu olduğu da araştırmacılar tarafından belirtilmiştir.⁶¹

Kişi, eğer egosu çok güçlü ise, bu suçluluk duygusunu "Ben herkesten farklı, herkesten üstünüm" şeklinde de formüle edebilir. Ama aslında arada hiçbir fark yoktur. Doğası "muhalif" olan birşeyden değer yaratmak, ancak onu kabullenerek mümkün olur. Hem başkaları tarafından, hem de kişinin kendisi tarafından kabullenilmesi gerekir. Hastalığını kabullenmek ve onunla olumlu bir ilişki kurmak, epilepsi hastası için en acil ve elzem birşeydir. Birçok epilepsi hastası bel rahatsızlıkları da yaşamaktadır ve bel rahatsızlığı, kabullenme ile ilgili bir sağlık

53 Michael A.PERSINGER ve arkadaşları, *NeuroTheology and Its Convergence with NeuroQuantology*, *NeuroQuantology*, December 2010, Vol.8, Issue 4, s.432-443.

54 Todd R.MURPHY, *The Role of Religious and Mystic Experiences in Human Evolution: A Corollary Hypothesis for NeuroTheology*, *NeuroQuantology*, December 2010, Vol.8, Issue 4, s.495-508.

55 Kur'an-ı Kerim Meali, Prof.Dr.Yaşar Nuri ÖZTÜRK, Yeni Boyut, İstanbul, 1997, s. 394.

56 Anthony HOPKINS, Simon SHORVON ve Gregory CASCINO, *agy*, s. 582.

57 Barbara TEDLOCK, *Şamanın Bedenindeki Kadın*, MİA Basım Yayın ve Tanıtım Hizmetleri Tic. Ltd.Şti., İstanbul, 2006, s. 230.

58 Deirdre P. McLAUGHLIN, Nancy A. PACHANA, Ken McFARLAND, *Stigma, seizure frequency and quality of life: The impact of epilepsy in late adulthood*, *Seizure* (2008) 17, 281-287.

59 İrem YALUĞ, Ali Evren TUFAN, Hüseyin KUTLU, Murat ALEMDAR, *agm*, s. 42.

60 "The Foundation of all the other sounds and letters is provided by the Three Mothers, Aleph, Mem and Shin; they resemble a Balance, on the one hand the guilty, on the other hand the purified, and Aleph the Air is like the Tongue of a Balance standing between them." <http://hermetic.com/texts/yezirah.html>

61 Raymond E. FANCHER, *Ruhbilimin Öncüleri*, İdea Yayınları, İstanbul, 1990, s. 69.

sorunudur. Psikolojik boyut, hastalığı çekilmez hale getirir. Halbuki “kutsal ve murdar” olan bu hastalığın aydınlanma amacıyla kullanılması gerekir. Nöbet esnasında yaşanan sanrıların içeriği, bilinçaltının derinliklerinde bulunan şeyleri gösterir ve hastaya ayna tutar. Rahatsız edici, tedirgin edici, korkutucu sanrılar; kişinin korkuları, acıları, bağımlılıkları, güvensizlikleri, vesveseleri, kalıpları, şüpheleri ve olumsuz düşüncelerinin kılık değiştirmiş halidir. Bunlar kişinin temizlemesi gereken unsurlardır. Sanrılar güzel, tatlı, ilahi, olumlu da olabilir. Bunlar da o kişinin içindikilerdir.

Aşağıda epilepsi hastası olan ve kendini damgalı hisseden iki kişinin örneği verilmiştir.

Bayan A. nişanlıydı ve nişanlısı epilepsi hastalığından haberdar olunca başkalarına “Bana bula bula hastalıklı kızı mı buldunuz?” demiştir. A. bunu duyunca üç ay ağlamıştır. Bir süre sonra bugünkü eşiyle tanışmıştır. Durumunu baştan bilmesini isteyerek herşeyi anlatmış ve “Beni böyle kabul et. Edemeyeceksen, hiç tanışmamış olalım” demiştir. Sonra evlenmişlerdir ve bugün ikisi de çok mutludur. Daha sonra gittiği bir düğünde bir kadın dikkatle ve hayranlıkla ona bakmış, onu çok beğenmiştir. A. onu tanıyamamıştır. Sonra çevresindekiler şöyle demiştir: “Tanımadın mı? Eski nişanlının annesiydi!” A. beğenildiği için mutlu olmuş, ancak vaktiyle çektiği acıyı unutmamıştır.

Bayan ML, epilepsi hastalığını eşinden gizleyerek evlenmiştir. Daha sonra nöbet geçirdiğinde bu durum ortaya çıkmış ve ayrılmışlardır. Ayrılan eş dehşet içindedir. “Bir daha öyle bir sahne yaşamak istemiyorum!” demiştir.

Şamanik, sembolik ve büyüsel düşünceler, kontrolden çıkacak gibi oldukları anda “anormal” ve “marazi” olarak etiketlenmektedirler. Bu tür düşüncelere sahip olanlara “deli” denmektedir. “Delilik”, “Kontrol Edilemeyen Yin” dir. Kontrol edilemeyen Yin’den o kadar korkulmuştur ki, uygarlığımızın bütün sistemi onu baskılamak üzere ayarlanmış ve bütün değerler buna göre düzenlenmiştir. Bir konuda stigma varsa, toplum o konuda Yin ile baş edemiyor ve çaresiz kalıyor demektir.

“Gerçek dünyada insanî değerlerin yitimine katlanamayanlar “deli” kabul

edilirken insanî köklerinden kopmuş olanlar “normal” olarak onay bulur. Bizim iktidara yetkin gördüklerimiz ve yaşamımız ve geleceğimiz adına karar vermelerine izin verdiklerimiz de onlardır.”⁶² “Günümüz psikopatolojisindeki çelişkili yan, kendi duygu dünyalarıyla olan bağlarından kurtulmaya çalışan insanların değil de, aslında tüm çabaları bu bağı korumak olan insanların hasta olarak sınıflandırılmasındadır. Duygu dünyalarıyla bağlarını korumaya çalışanların hastalığı çoğunlukla, deneyimlerimizin dünyasındaki çelişkileri ve yarılmaları fark etmelerini olanaksız kılan baskı karşısında gösterdikleri tepkidir.”⁶³

“Sorunlarla başa çıkılamadığında şiddete başvurma erkeklerde, kadınlara oranla sekiz kat daha fazla görülmektedir. Erkeklerde alkol veya uyuşturucu bağımlılığına kaçış kadınlara göre dört kat fazladır. Diğer yandan kadınlarda depresyon, erkeklere oranla iki kat fazla gözlenmektedir ve yine kadınlarda şizofreni, erkeklere göre iki kattan fazla orandadır. Ruhsal sorunlar yaşandığında erkekler, kendi içlerinden kopup kavgayı intikam hırsıyla dışarı taşıyarak kurtuluşu orada ararken, kadınlar içsel bir mücadeleye giriyorlar.”⁶⁴

Epilepsi de bir “kontrol edilemeyen Yin” örneğidir. Sadece akıl hastalıkları gibi zihinsel düzeyde değil, eterik düzeydedir. Tıp bunu kontrol altına almaya başladıkça stigma hafiflemeye başlamıştır. Yine de her türü kontrol altına alamamaktadır. Yapılabilen “kontrol” de dışsal bir kontroldür ve kalıcı bir sonuç vermesi beklenemez. Epilepside gereken, içsel kontrolün sağlanabilmesidir. Bu da hastanın ve hastaya bu konuda bilgi verebilecek kişilerin sorumluluğudur.

“Cin çarpmış” ya da “tanrıların verdiği hastalık” gibi ifadelerin yorumunu en güzel şekilde yapan, C.G.Jung olmuştur: “İç güçler, bilincin denetiminde olmayan bir kaynaktan fışkırmaktadır. Eski çağların mitolojilerinde bu güçlere ruhlar, cinler ya da tanrılar adı verilmekteydi. Bunlar bugün de her zamanki gibi etkindirler. Ama biz kontrolü elimizden alan birtakım güçlerin elinde bulunduğumuzu hiçbir zaman kabul etmek istemiyoruz.”⁶⁵

62 Arno GRUEN, *Normalliğin Deliliği*, Çitlembik Yayınları, İstanbul, 2005, s. 8.

63 Arno GRUEN, *agy.*, s. 26.

64 Arno GRUEN, *agy.*, s. 220.

65 C.G.JUNG, *İnsan ve Semboller*, Okyanus Yayıncılık, İstanbul, 2009, s.82.

“Bugünkü insanın tanrıları ile cinleri sadece yeni isimler almışlardır. Aslında yitmiş değerler, tersine onu huzursuzluk şeklinde, psişik komplikasyonlar halinde, haplara, alkole ve tütüne doyurulmaz bir ihtiyaç olarak, herşeyden önemlisi de birçok nevrozla izlemektedirler.”⁶⁶

“İnsan gerçi kendi ruhuna egemen olduğunu sanmaktadır. Ama ruh hali ve duygularına egemen olamadığı, bilinçdışı faktörlerin sayısız gizli yollardan kararlarına sızdığını fark etmediği sürece muhakkak ki kendisinin egemeni değildir. Bu bilinçdışı faktörler varlıklarını arketiplerin özerkliğine borçludur. Modern insan kendi ikiye bölünmüş durumunu görmek zorunda kalmaktan sistemli bir şekilde kaçınmaktadır. Dış yaşamın belirli bölgeleriyle kendi davranışları eşit şekilde ayrı çekmecelerde tutulmakta, hiçbir zaman da biraraya getirilmemektedir.”⁶⁷

“Belirli koşullarda olumlu etki yapabilecek olan eğilimler bile, bastırıldıklarında cinlere dönüşürler.”⁶⁸

Epilepsi stigmatını hafifletmeye ve ortadan kaldırmaya yönelik birçok çalışma yapılmaktadır.

ENERJİYLE YÜKLENMEK VE ENERJİYİ BOŞALTMAK

Wilhelm Reich, yaşam enerjisini 1936-1940 yılları arasında bilimsel araştırmaları sonucunda keşfetmiş ve ona “orgon enerjisi” adını vermiştir. Ezoterik öğretilerde esire yakıştırılan özellikler ile kendisinin orgon enerjisinde gözlediği özellikleri karşılaştırmış ve aynı özellikler olduğunu görmüştür. Eserlerinin çevirilerinde bu eterik enerji “acunsal enerji”, “dirimsel enerji” isimleriyle yer alır. Enerji akışının bloke olması sonucunda hastalıkların ortaya çıktığını, “bedensel boşalma”nın büyük bir önem taşıdığını açıklamıştır. Reich bunu cinsellik ile ilgilendirmişse de, aslında bedensel boşalma cinsellikten çok daha geniştir. Deşarj olmanın tek yolu cinsel etkinlik değildir, zaten Reich da kavramlarının genişliğini açıkça belirtmiştir. O’nun kullandığı “cinsel” kelimesini “enerjetik” diye okumak gerekir. Reich’in “bedensel boşalma” kavramının içeriğine de ay-

66 C.G.JUNG, agy, s.82.

67 C.G.JUNG, agy, s.83.

68 C.G.JUNG, agy, s.93.

rıca şunu “kafadan” eklemek gerekir: Yaşam enerjisinin bünyede hiçbir engele takılmadan, rahatça akabilmesi.

Reich, uygarlığımızın birbirinden yanlış iki “görüşe” (veya göremeyişe) sahip olduğunu, bunların ikisinin de yaşamı inkâr ettiğini ve garip bir şekilde birbirini tamamladığını söylemiştir. Bunlardan birine “makinalılık” demiştir ki, bu kavram Yang aşırılığı olarak tercüme edilebilir. Diğeri de “gizemcilik”tir: Dengesiz ve aşırı Yin. İkisi de doğallıktan ve sağlıktan uzaktır. Ruh ile maddeyi, maneviyat ile maddiyatı birbirinden ayrı düşünmenin sakat bir tutum olduğunu söylemiştir ki⁶⁹, ezoterik öğretilerin söylediği de bundan farklı birşey değildir. Makinalılık ve gizemcilik, kişinin etrafına bir zırh örmesine, kendini hiçbir zaman akışa bırakamamasına, kendiyle yüzleşmemesine, deşarj olamamasına ve yaşam enerjisinin akış ilkelerini anlayamamasına neden olmaktadır. Reich buna “bedensel boşalma güçsüzlüğü” der. Bu kendini bırakamamaktır. Bu nedenle nevrozlarda deşarj engellenir. Epilepside de bir “deşarj olamama” durumu söz konusudur ve bu eksikliği gidermek için beden kendi kendine elektrik deşarjı gerçekleştirmektedir. Başta takıntı nevrozu olmak üzere birçok nevrozun sıklıkla epilepsiye eşlik etmesi bir tesadüf değildir.

Bedende yüklü elektriği sinirler değil, ancak kaslar boşaltabilir.⁷⁰ Epilepsi nöbetinde de görüldüğü üzere, kasların kasılıp açılması gerekir. Orgazmik kasılmalar gibi, bedensel çalışma da bunu sağlayabilir.

Reich sempatatik sistem etkilerini “kasılma”, parasempatetik sistem etkilerini de “gevşeme” olarak kabul ederek şöyle bir tablo çizmiştir⁷¹:

69 Bu nedenle Reich yeni çağa geçiş hazırlığında en büyük uyandırıcılardan biridir. Bildiğiniz gibi, uyandırıcılar pek sevilmmez...

70 Wilhelm REICH, Bedensel Boşalmanın İşlevi, Payel Yayınevi, İstanbul, 1982, s.289.

71 Wilhelm REICH, agy, s.301.

Sempatetik	Parasempatetik
Elektrik duyarlılığı azalır	Elektrik duyarlılığı artar
Aşırı oksijen tüketimi	Oksijen tüketimi azalır
Kan basıncının yükselmesi	Kan basıncı düşer
Su yitimi	Su birikimi

Bütün biyolojik işlevlerin “genleşme” ve “büzülme” temel işlevlerine indirgenebileceğini ifade eden Reich, Yin ile Yang’ı anlatır gibidir. Epilepsi nöbetini doğum ve yeniden doğuş kavramlarıyla ilişkilendirmiş ve cinsel organları kap-samayan, bedenın diğer bölümlerinde gerçekleşen bir orgazm olarak kabul et-miştir⁷².

Beden bir uyarıcıya elektrik yükünü arttırarak cevap vermekte, yükün art-ması da bir deşarj ihtiyacını doğurduğundan, nöbeti tetiklemektedir.⁷³ Taşıya-bileceğinden daha fazla ışığı ve elektriği olanın sigortası atar. Biriken enerjisini başka bir yoldan düzenli olarak boşaltmayı öğrendiği takdirde hastanın nöbete ihtiyacı kalmayabilir. Statik elektrik birikimi ve durgunluk önlenmelidir.

Reich, bedensel boşalma ile “kendini aşma” arasında bağlantı kurmuş, bunu “sınırlarının ötesine taşma” olarak algılamıştır. Bu doğrudur ve aslında astral seyahati mümkün kılan ve doruk deneyimleri yaşatan da bedensel boşalmadır. Elektrik yükünden kurtulamadığınızda astral seyahat ihtiyacı epilepsi nöbeti yoluyla karşılanır. Astral seyahat yaşanabiliyorsa, onun istemsiz bir kopyası olan nöbete gerek kalmaz.

TARİHTE DENGİ VE EPİLEPSİ

“Böyle yener ışıkla gölge birbirlerini.

Ve bir gölge, bir ışıık üstün gelirken,

⁷² Wilhelm REICH, *Über den Epileptischen Anfall, Internationale Zeitschrift für Psychoanalyse, XVII. Band, 1931, Heft 2, s. 263-275.*

⁷³ Wilhelm REICH, *agy, s.381.*

Değişim ve süreç gider kendi yolunca.”⁷⁴

Burada Yin ile Yang’ın sürekli olarak birbirine dönüştüğü ve birbirini izlediği anlatılmaktadır. Bu aynı zamanda, Yin-egemen ve Yang-egemen dönemlerin de birbirini izlediğini ve bu değişimlerin normal olduğunu ima eder. Ezoterik öğre-tilerin işaret ettiği çağlarla bu konunun ilişkisini şu şekilde özetleyebiliriz:

1. Altın Çağ

Bu çağda kutupsallık bulunmamakta, bütün insanlar tarafından Birlik (Tev-hid) yaşanmaktadır. Yin ile Yang ideal dengededir ve Yin uyandırıcı olduğu için öncelikli durumdadır.⁷⁵

Farkındalık düzeyi %100’dür. Ruh bilinci vardır. Bundan kastedilen, insanla-rın birer ruh varlığı olduklarının sürekli olarak farkında olmalarıdır.

Sınıfsız toplum vardır, ancak en bilge kişiler doğallıkla yönetici olarak kabul edilmektedir. Bugün bildiğimiz anlamda “yönetmek” diye birşey ve böyle bir ihtiyaç yoktur, bu “rehberlik yapmak”tan ibarettir.

Hiçbir dine ve peygambere ihtiyaç yoktur, çünkü dinlerin amaçladığı ahlâk ve bilinç düzeyi, yaşam tarzı ve herşey zaten tam olarak yaşanmaktadır. Bu çağ-da herkes kendi kendinin şamanıdır ve normali budur.

İnsan herşeyini kontrol edebildiğinden, herşeyi kontrollü ve doğru bir şekil-de uyguladığından ve kullandığından, korkulan ve tabu sayılan birşey yoktur.

Altın Çağda epilepsi hastalığı yoktur.

2. Gümüş Çağ

Bu çağda da kutupsallık bulunmamakta, Tevhid yaşanmaktadır. Ancak farkın-dalık düzeyi ve saflık biraz azalmıştır. (Kabaca % 90 denebilir.) Yine ruh bilinci vardır.

Sınıfsız toplum vardır ve en bilge kişiler doğallıkla yönetici sayılmaktadır. Ancak sistemin saflığı hafifçe bozulmaktadır.

⁷⁴ Lao Tse, *agy, Yin Fu Jing-Sırlar Kitabı, 19. Mesel, s.155.*

⁷⁵ *Nezakat kurallarında kadının öncelikli olması, kadına yol verilmesi, yer verilmesi, vb. bunun kolektif bilinçaltındaki anısının etkisiyle yapılan bir taklittir.*

Dine ve peygambere ihtiyaç yoktur. Dinlerin amaçladığı herşey yaklaşık %90 oranında yaşanmaktadır.

Herkes şaman olmamaya, ailenin şamanlığını aileden bir kişi veya bir grubun şamanlığını gruptan bir kişi yapmaya başlamıştır. Bu nedenle şaman olmayan insanlar arasında epilepsi hastalığı başlamıştır.

İnsan herşeyini kontrol edebildiğinden, herşeyi kontrollü ve doğru bir şekilde uyguladığından ve kullandığından, korkulan ve tabu sayılan birşey yoktur.

3. Bakır Çağ

Bakır Çağda kutupsallık başlamış, denge Yang lehine bozulmuştur. İnsanların farkındalık düzeyi %50'ye inmiştir. Ruh bilinci kaybedilmiş, beden bilincine geçilmiştir. İnsan kendini fiziksel bedeni zannetmeye başlamıştır.

Bu çağda krallar ve askerler yöneticidir.

Dine ihtiyaç doğmuştur ve bu çağ, peygamberlerin geldiği çağdır. Dinler en parlak dönemlerini yaşamakta, iyi işlev görmektedirler. Şamanlık da bugün bildiğimiz anlamda vardır.

Kutupsallık başlayınca bazı şeyler kontrolden çıkmış, bilgi ve farkındalık azaldığı için kontrol dışı kalan herşey bir korku ve tapınma nesnesi haline gelmiştir.⁷⁶ Kontrol Edilemeyen Yin'e karşı duyulan dehşet ve damgalama (stigma) başlamıştır.

Epilepsi hastalığı bu çağda yaygınlaşmıştır.

4. Demir Çağ

Kutupsallık bakımından, tamamıyla Yang egemenliğinin yaşandığı, ataerkil bir çağdır. Elmas çağa geçen zihinler haricinde hâlâ devam etmektedir.

Farkındalık düzeyi %10'a⁷⁷ kadar düşmüştür. Beden bilinci zirveye ulaşmıştır. İnsanlar kendilerini fiziksel beden zannetmişler ve tüm yaşamlarını buna göre kurmuşlardır.

⁷⁶ Uyuşturucu maddeler, astral seyahat teknikleri, vb gibi.

⁷⁷ Acaba niçin beynimizin %10'unu kullandığımız söyleniyor, hiç düşündünüz mü? Farkındalığımız bu kadar olduğu için.

Bu çağın yönetici sınıfı iş adamları, yani ticaret erbabıdır. İşçi sınıfını egemen kılmak için bir girişimde bulunulmuş, ancak sonucu kalıcı olmamıştır.

Dine çok ihtiyaç olmakla birlikte, bu çağda dinler de yozlaşmış olduğundan, ihtiyacı karşılayamamaktadır. Onun yerine "izm"ler⁷⁸, felsefeler, trendler ve modalar dinin işlevini görmektedir. Dinî önderlerin yerini şarkıcılar, mankenler, politikacılar, sahneye çıkan tüm insan grupları almıştır.

Şamanlık bugün bildiğimiz anlamda vardır. Ancak Yang değerlerince reddedildiğinden, bastırılmıştır.

İnsanın kendi yaşamı üzerindeki kontrolü ciddi şekilde azalmış, buna paralel olarak stigma ciddi şekilde güçlenmiştir. Farkındalığı iyice düşen insan, artık kendi yaşamındaki herşeyden kendisinin sorumlu olduğunu bilmemektedir bile. Sağlığını doktorların, inancını din adamlarının sorumluluğuna bırakmıştır. Ancak buna zıt ve gülünç bir şekilde, kontrol edici zihniyet hakimdir.

Epilepsi hastalığı bu çağda ciddi şekilde vardır ve nöbetler kapalı bilinçle yaşanmaktadır.

5. Elmas Çağ⁷⁹

Yin'in yeniden yükselişe geçtiği çağdır. Anaerkil ve ataerkil dönemlerden sonra çocuk-erkil dönem başlamaktadır.

Farkındalık hızla yükselmektedir. Beden bilinci terk edilmeye, ruh bilinci ortaya çıkmaya başlamıştır. Bilgiye ve maneviyata daha fazla değer verilmeye başlanmış, çağa "bilgi çağı" denmiştir. Her konuda "üst kurullar" ve "akıl adam" grupları oluşturularak, işler bilgi sahibi kişilere teslim edilmektedir. Bu, eski bilgiler sınıfının (Brahman kastı) yükselişi anlamına gelmektedir.

⁷⁸ Karl Marx Altın Çağ bilgisiyle hareket etmiştir. Komünizm ile Altın Çağ fikrinin bağlantısını C.G. Jung da tespit etmiştir. Ancak Marx'ın hedef olarak gösterdiği düzenin gerçekten ve kalıcı şekilde yaşanabilmesi için "Mesih bilinci", yani "Hepimiz biriz-Herşey birdir" hissiyatının bütün insanların içinde olması şarttır. Mesih bilincinden uzak şekilde yapıldığı için başarısız olan bir Komünizm denemesi, bilincin yükselmesini hızlandırarak çağ geçişine hizmet etmiştir. Faşizm ise Göksel Hiyerarşiyi yeryüzünde kurmaya kalkışmıştır. Göksel Hiyerarşi bunu isteseydi kendisi kurardı. Ve Allah isteseydi yeryüzündeki bütün insanlar iman ederdi. Ama Allah insanların özgür iradeleri ile O'na dönmelerini istemiştir. Bütün ütopyalar ve ideolojiler altın çağ özleminden kaynaklanır. Bütün modalar ve trendler de bir şekilde insanları birleştirmeyi amaçlar. Son amaç hep birlikte Tevhid'in yaşanmasıdır.

⁷⁹ Şu an içinde bulunduğumuz çağdır. 1990-2000 dolaylarında başlamıştır.

Ezoterik bilgiler açığa çıkmış, dinlerin gerçek özü keşfedilmeye başlanmıştır. Kişisel gelişime verilen önem giderek artmaktadır. İnisiyasyonlar giderek artmakta ve yaygınlaşmaktadır. Şamanlık yükselişe geçmiş ve yayılmaya başlamıştır.

İnsanlar stigmadan rahatsız olmaya başlamıştır. Demir çağda filizlenen "insan hakları" kavramı ayrıntılı şekilde geliştirilmiştir. Daha iyi bir yaşam için arayışa geçilmiş, daha sağlıklı olmanın yolları araştırılmaya ve uygulanmaya başlanmıştır. Kontrol dışı şeyleri tabu sayma ve bunlara tapınma tutumundan vazgeçilmeye başlanmıştır. Kontrol edici zihniyetin yanlışlığının farkına varılmaktadır. İnsanın kendi yaşamına ve çevresine ilişkin sorumluluk duygusu ve düşüncesi artmaktadır.

Bu çağda epilepsi hastalığı ciddi şekilde vardır, ancak nöbetler açık bilinçle yaşanmaya başlanmıştır.

6. Önümüzdeki Altın Çağ:

Çocuk-erkek dönemi de yaşanacak, ardından ideal dengeye ve Birlik bilincine ulaşılabilecektir. Kutupsallık ortadan kalkacaktır. Farkındalık düzeyi iyice yükselecek, ruh bilinci hakim olacaktır.

Dinlere ve felsefelere ihtiyaç duyulmayacak kadar yüksek bir manevi düzeye ulaşılacak, dinlerin emrettiği her şey, herkes tarafından, hiçbir zorlama olmadan, içlerinden gelerek, doğallıkla yaşanacaktır.

Herkes kendi kendinin şamanı olacaktır. Bu nedenle epilepsi hastalığı ortadan kalkacaktır.

Şu an kontrol dışı olan yaşam unsurlarımızın birçoğu (başta beden işlevlerimiz olmak üzere) tekrar kontrolümüze girecektir.

Kontrol edici zihniyetler tamamıyla sona erecek, insanlar arasında gerçek bir eşitlik olacak ve kimse kimseye hükmedemeyecektir. Eşit olmayan tek şey tekâmül düzeyi ve hızıdır, bu da insanların tercihlerine bağlı bir şeydir.

Epilepsi ile "dengeyi sağlama" kavramı arasında olduğu gibi, epilepsi ile Şamanizm arasında da yakın bir ilişki vardır. Şamanizm konusu başka bir bölümde

işlenecektir. Denge sağlama konusunu ise en çarpıcı şekilde şu örnekte görebiliriz:

Epilepsi hastası olan 15 yaşındaki B., kendi etrafında dönme alışkanlığı edinmişti. Fakat hep sola doğru dönüyordu. Yani saat yönünün tersine. Bunun normal bir şey olmadığını farkındaydı, ancak kendini alamıyordu. Günlük yaşam içinde en az sağa döndüğü kadar sola da dönmez ise "dünyanın dengesinin bozulacağını" öne sürüyordu. Sağa zaten çok fazla dönmüş olduğu hissi içindeydi. Psikiyatri bilimi açısından bunun ne olduğu da açıktır, hangi ilacın verilmesi gerektiği de. Ancak hastadaki his, şamanik bir sezgiden başka şekilde açıklanamaz. Çünkü ne dönüş yönleri hakkında herhangi bir bilgisi vardı, ne Yin ve Yang hakkında, ne sembolik-büyüsel yöntemler hakkında, ne de dünyanın dengesinin nasıl sağlanabileceği hakkında...

"Dünyanın dengesini sağlamak sana mı kaldı?" diye sorulabilir insanlara. Ancak unutulmamalı ki, epilepsi ile Yin, sembolik ve büyüsel düşünce, depresyon, dünyanın denge arayışı ve şamanlık çok sıkı bağlantılıdır. "Aklın almadığı" şeyleri direkt reddetmek doğru bir tutum olmaz. Aklın almadıklarını kabul eden akıl genişler.

Herkes ve her şey birbirini etkiler. Bunun dışında kalan kimse yoktur. Tüm insanların bilinçaltı birbiriyle bağlantı içindedir. Herhangi bir kişinin bir konuda çaba sarfetmesi ve ilerleme kaydetmesi, benzer durumlar yaşayan ve onu hiç tanımayan insanların da aynı ilerlemeyi sağlamasını kolaylaştırmaktadır. Bir kişinin dengelenmesi başkalarının dengelenmesine, bir kişinin dengesizleşmesi başkalarının dengesizleşmesine, bir kişinin disipline girmesi başkalarının disipline girmesine, bir kişinin sabah erken kalkıp ibadet veya meditasyon yapması başkalarının da aynı şeyi yapma isteğini duymasına katkıda bulunur. Bu nedenle bir kişinin yapacağı her şey çok önemlidir. Bir epilepsi hastasının dengelenerek ve spiritüel faaliyetlerle kendini geliştirerek hastalığını yenmesi, onu tanımasalar bile, diğer epilepsi hastalarına aynı yönde büyük bir güç verir ve şifa etkisi yaratır. Bütüne yapacağınız yardım kendinize yapacağınız yardımdır. Kendinize yapacağınız yardım da Bütüne yapacağınız yardımdır. Her epilepsi hastasının, kutupsallığın aşılmasında ve çağ geçişindeki eşğin atlanmasında önemli bir rolü vardır. Bunu bu yaşama gelmeden önce yapmış olduğunuz kontratta kabul etmişsiniz.

"erkeklğini bilip
 dişiliğini yitirmeyen
 olur göğün altında sel yatağı yerin
 yerin sel yatağı olanı
 terk etmez sınırsız Erdem
 o döner çocukluğa

aydınlığını bilip
 karanlığını yitirmeyen
 olur göğün altında ölçütü yerin
 yerin ölçütü olanı
 terk etmez eksiksiz Erdem
 o döner hiç-kaynağına

yüceliğini bilip
 alçaklığını yitirmeyen
 olur göğün altında vadisi yerin
 yerin vadisi olanı
 terk etmez yetkin Erdem
 o döner adsız özüne"⁸⁰

UFKUMUZU GENİŞLETELİM

Çekirge – Oyun, Yaşam ve Ütopya, Bernard Suits, Ayrıntı Yayınları
 Homo Ludens, Johan Huizinga, Ayrıntı Yayınları
 Pleiades Öğretileri (2 cilt), Barbara Marciniak, Ötesi Yayınları
 Gizli Sırlar Öğretisi, Ergun Candan, Sınırötesi Yayınları
 Son Üç Peygamber, Ergun Candan, Sınırötesi Yayınları
 Kıyamet Alametleri, Ergun Candan, Sınırötesi Yayınları
 Suçluluğa Elveda, Gerald Jampolsky, Kuraldışı Yayınları
 Dünyaya Mektup, Elia Wıse, Meta Basım Yayın
 Büyük İnisiyeler, Edward Schuré, Ruh ve Madde Yayınları

ÇOCUKLAR İÇİN YARATICILIK MENÜSÜ

Ulduz ile Konuşan Bebek, Samed Behrengi
 Ulduz ile Kargalar, Samed Behrengi
 Issızderenin Kurtları, Joan Aiken
 Fedor Amca, Uspenski
 Pollyanna, Eleanor H.Porter
 Kırmızı Balon, Lamorisse Prévert
 Sakarca, Fakir Baykurt
 Bu Elma Başka Elma, Sevgi Sanlı
 Tom Sawyer'in Serüvenleri, Mark Twain
 Huckleberry Finn'in Serüvenleri, Mark Twain
 Ekmek Parası, Muzaffer İzgü